
SÄKER JOBBANALYS (SJA) - "MIN TAKE 2" – "RISKINVENTERING DRIFTPERSONAL"

1 SYFTE

Säker JobbAnalys (SJA) är ett verktyg för att systematiskt utvärdera underhålls- eller projektarbeten, normala arbetsuppgifter eller mera sällan förekommande arbetsuppgifter eller rutiner, och eliminera eller minska risken för skada på människa, miljö och egendom så lågt som det är praktiskt möjligt.

"Min take 2" är en personlig riskbedömning för "icke driftpersonal" i syfte att identifiera och undanröja risker i direkt anslutning till start av en arbetsuppgift, samt stanna upp efter ett arbete är utfört för att checka av och kvalitetskontrollera.

"Riskinventering driftpersonal" är en personlig riskbedömning för driftspersonal i syfte att identifiera och undanröja risker för i direkt anslutning till start av en arbetsuppgift (avställning/återställning, idrifttagande, övriga risker)

Denna instruktion beskriver dessa riskbedömningsmetoder.

2 OMFATTNING SJA

2.1 Arbeten då SJA alltid ska utföras

Värdering om en SJA behöver utföras eller ej skall göras för alla underhållsarbeten. För följande arbeten skall det alltid finnas en SJA:

- Högtrycksspolning
- Sprängningsarbeten
- Kranlyft
- Inträde i slutna utrymmen
- Hetarbete med krav på specialgodkännande (se HMSS-308)
- Personlyft med kran, truck eller mobil arbetsplattform, skylift eller liknande
- Dykarbeten
- Arbete med asbest
- Arbete på flera plan samtidigt (skall undvikas i första hand)

2.2 Beslut om SJA krävs eller inte

Driftkoordinator/planerare värderar när arbetsordern skrivs om SJA behövs eller inte, samt noterar om det finns en relevant SJA att tillgå. Detta noteras i "Long text" i arbetsordern i SAP.

Underhållsplaneraren gör en egen bedömning om SJA krävs och ändrar i "Long text" om han/hon anser att det krävs och det inte stämmer överens med tidigare värdering. En operation skapas till den avdelning som är ansvarig för området där arbetet ska ske (HMSS-310), om detta inte redan skett i ovanstående steg.

Vid RBWS-mötena följs det upp om SJA är utförda och om det finns behov av ytterligare SJA:er som inte tidigare har identifierats

Alla involverade discipliner har en rättighet och skyldighet att efterfråga en SJA om man anser att det finns ett behov.

2.3 Nya maskiner och apparater

När nya maskiner och apparater tas i drift skall det alltid övervägas om SJA skall göras som underlag för driftinstruktion/arbetsinstruktion.

2.4 Befintliga arbetsuppgifter

SJA kan vid behov även göras på befintliga arbetsuppgifter.

3 ANALYSGRUPPENS SAMMANSÄTTNING

Analysen leds av person som är insatt i analystekniken. I övrigt är det viktigt att deltagarna har goda detaljkunskaper om de olika arbetsmomenten samt om riskerna som momenten innebär. Det betyder att operatörer, mekaniker och laboranter bör delta. Skall entreprenörer utföra, eller delta i arbetet, är det viktigt att dessa deltar i analysen. Skyddsombud skall delta vid framtagande av nya SJA:er. Vid uppdatering kan detta värderas.

4 ANSVAR

4.1 Följande funktioner har ansvaret för att en SJA blir utförd

- Projektledaren vid projekt
- I övriga fall är det den avdelning som ansvarar för området där arbetet ska utföras.
 - o För drift: Koordinator, driftplanerare eller skiftarbetsledare (vid akuta arbeten).
 - o För areor där inte driften ansvarar är det tillståndsskrivaren för den arean, som ansvarar för att SJA blir utförd. Exempelvis arbetsledare EI för arbeten i ställverk.

Vid underhålls- eller projektarbeten krävs det ofta avställningar av fabriker eller fabriksdelar. Denna avställning kan också behöva genomgå en SJA. Om detta behövs, ansvarar driftavdelningen för att denna tas fram.

SJA skall där så är möjligt genomföras senast två veckor före det att arbete utförs.

4.2 Ansvar för information om risker/åtgärder från SJA

På den utförda SJA skall det anges vem som har ansvar för informationen om risker/åtgärder till arbetstillståndsskrivaren och till de som utför arbetet.

Denna person är även ansvarig för att värdera om det finns behov att uppdatera SJA om förutsättningarna (t.ex. avställningen, arbetsgången, arbetsmetoder) ändras från det att SJA är utförd till dess att arbetet startar.

SJA skall finnas i pappersform hos tillståndsskrivaren vid tillståndsskrivningen.

5 ARBETSGÅNG VID SJA

Blanketten för SJA finns på intranätet, och nås via länken Blanketter och mallar på startsidan under rubriken Praktiska tjänster eller via länk: [Säker Jobb Analys](#).

Arbetsgången är följande:

- I. Definiera arbetsmomenten steg för steg. (Viktigt att inte börja trassla in sig i riskerna direkt.)
- II. För varje arbetsmoment lista upp vad som kan ge upphov till ohälsa eller skada för varje arbetsmoment. Se exempel bilaga 2.
- III. För varje "riskorsak" (punkt II ovan) skriv ner vilken skada på person, miljö eller egendom det skulle kunna innebära.
- IV. Lista upp vilka skyddsåtgärder (rutiner, instruktioner, utbildning) som redan finns.

- V. Besluta om det behövs ytterligare åtgärder för att eliminera eller minska riskerna så långt det är praktiskt möjligt, och i så fall vilka.
- VI. Bestäm vem som är ansvarig för att respektive åtgärd under punkt V blir genomförd.
- VII. Ta fram en räddningsplan om det finns risk för allvarig olycka eller allvarig fara för person (se bilaga 3).
- VIII. Bestäm vem som ansvarar för att följa upp åtgärder och lämna över till tillståndsskrivare (se avsnitt 4.2).

Om det finns en SJA som tidigare är utförd för ett mycket snarlikt arbete kan den användas under förutsättning att dokumentet går igenom igen. I det uppdaterade dokumentet ska det framgå vilka som har deltagit vid genomgången och dateras med nytt datum. Det är viktigt att man är medveten om riskerna med att använda en "gammal" analys och att man funderar igenom om det finns ytterligare risker inför det aktuella arbetet som man tidigare inte har tagit hänsyn till.

6 ARKIVERING AV SÄKER JOBBANALYS

Arkivering skall ske på platsnummer där sådan finns. Det skall även anges typ av arbete såsom arbete på hög höjd, tunga lyft, inträde i behållare o.s.v.

Protokollen skall läggas in på intranätet under respektive driftavdelning.

Aktuell SJA-blankett ska arkiveras tre månader tillsammans med arbetstillståndet på respektive avdelning.

7 MIN TAKE 2

Min Take 2 är en enkel riskanalys som skall utföras före igångsättande av arbeten som utförs av underhållstekniker och entreprenörer. Även annan "icke driftpersonal" ska utföra Min Take 2 vid mer sällan förekommande arbeten.

Analysen skall göras när man står på arbetsstället innan arbetet påbörjas. Alla utförare i ett arbetslag ska vara delaktiga i analysen och alla namnen noteras på blanketten. I de fall det tillkommer en utförare efter att arbetet har startat ska personen ifråga göra en egen Min Take 2.

Pågår arbetet i flera dagar i följd ska en ny analys göras varje dag.

Analysblanketten skall bäras under arbetet och kunna visas upp vid t ex en säkerhetsrund.

8 RISKINVENTERING DRIFTPERSONAL

Riskinventering driftpersonal är en enkel riskanalys som skall utföras före igångsättande av arbeten som utförs av driftpersonal. Exempel på sådana arbeten för en operatör är avställning av utrustning inför underhållsarbeten, återställning efter utfört arbete eller idrifttagande av utrustning.

Analysen skall göras när man står på arbetsstället innan arbetet påbörjas. Alla utförare i ett arbetslag ska vara delaktiga i analysen och alla namnen noteras på blanketten. I de fall det tillkommer en utförare efter att arbetet har startat ska personen ifråga göra en egen riskbedömning.

Pågår arbetet i flera dagar i följd ska en ny analys göras varje dag.

Analysblanketten skall bäras under arbetet och kunna visas upp vid t ex en säkerhetsrund.

BILAGA 1

Blankett: Säker Jobbanalys

BILAGA 2

Exempel på frågeställningar vid SJA

- Finns risk för fall från höjd 2 meter eller mer?
- Finns risk för syrebrist vid arbeten i slutna utrymmen?
- Finns risk för exponering av kemiska eller biologiska ämnen?
- Finns risk för fallande föremål?
- Finns risker vid tunga lyft?
- Finns risker för elektrisk högspänning?
- Finns risker vid arbete nära spänning?
- Finns risker för passerande trafik?
- Finns risker vid arbeten med sprängämnen?
- Finns drunkningsrisk eller risker vid dykarbeten?
- Finns risk för joniserande strålning (röntgen)?
- Finns risker vid arbeten med jordmassor?
- Finns risker vid rivning med hälsofarligt material (t.ex. asbest) eller risker med bärande konstruktioner?
- Finns risk för ökade utsläpp till miljön?
- Finns risk att det vid arbete bildas kemiska ämnen?
- Användning av gasflaskor på hög höjd?
- **Finns det ergonomiska risker? Ensidigt arbete? Stress?**

BILAGA 3

RÄDDNINGSPLAN

Om det finns en risk på arbetsplatsen för allvarlig olycka eller allvarlig fara för person, så ska en räddningsplan tas fram.

Arbeten som kan omfattas är

- Inträde i skorsten
- Inträde i grop
- Inträde i behållare
- Inträde i kvävemiljö
- Inträde i berggrum

- Arbete på hög höjd

Vad ska man tänka på??

- Vem ska rädda? Behövs extra sele, räddningslina, slangdyk, mm?
- Behöver Tekniska Gruppen informeras?
- Behöver Räddningstjänsten informeras (kontakts genom skyddstekniker)?
- Hur ska kontaktvägen gå? Behövs extra komradio?
- Vilka telefonnummer ska finnas till hands (portvakten, kontrollrum, kontaktperson)
- Vilken utrustning behöver jag för att rädda (Japanbår, bulkabår, scoopbår eller medicinsyrgas)?
- Vet man var det finns utrustning på företaget?